Beantwoording technische vragen D66 inzake Zienswijze Concept RES 1.0

t.b.v. oordeelsvormende raadsvergadering op 10 mei 2021

Op 10 mei staat de concept RES 1.0 op de agenda, zodat we eventuele zienswijzen kunnen indienen.
Vooruitlopend hierop hebben we twee technische vragen die ik eigenlijk de vorige keer ook heb gesteld:

Ook nu heeft BMF een beoordeling gemaakt van 'onze' concept RES.
https://www.brabantsemilieufederatie.nl/actueel/

We zijn een beetje omhoog gegaan (de vorige keer gaven ze een 5)
https://www.brabantsemilieufederatie.nl/nieuws/infographic-res-metropoolregio-eindhoven-scoort-onvoldoende/

1. Nu zeggen cijfers niet alles, maar hoe kijkt de programmamanager Energietransitie naar het verslag van de BMF?
2. Zijn er onderdelen die hout snijden en belangrijk zijn om mogelijk toch te verbeteren in onze RES?

3. Is er iets te zeggen hoe onze RES zich verhoudt tot die van 'hart van brabant'?
https://www.brabantsemilieufederatie.nl/nieuws/reks-1-0-hart-van-brabant-krijgt-ruim-voldoende/

4. Zijn er een paar goede onderdelen uit die RES te gebruiken om onze RES tot een zeker niveau te verbeteren?

Veel zal een kwestie van perspectief zijn.

Antwoord van Programmamanager Energietransitie:

Ik heb de brief van de BMF bekeken en kan er het volgende over zeggen.

Zoals de BMF zelf ook al opmerkt, is de definitieve RES 1.0 voor de metropoolregio nog niet beschikbaar omdat er voor gekozen is om een planMER uit te voeren. Dit maakt de beoordeling van de BMF dus een beetje voorbarig. De planMER en de zienswijzen van de gemeenten, waterschappen en de provincie op de concept RES 1.0 zijn immers bedoeld om mee te nemen in de definitieve RES 1.0. Een aantal punten die de BMF noemt, zullen zeker terug komen in de planMER en de zienswijzen.

Met aandachtspunt 1 ten aanzien besparing ben ik het niet eens. In de spelregels die alle RES-regio's mee hebben gekregen is aangegeven dat besparing geen onderdeel uit mag maken van het regionale bod en dat er, bovenop het landelijke doel van 35 TWh, uitgegaan wordt van 7 TWh aan besparing. Desondanks hebben we in de RES-MRE juist expliciet aandacht besteed aan het onderwerp besparing. Niet door er een harde doelstelling aan te koppelen maar door per doelgroep (woningen, bedrijven en maatschappelijk vastgoed) concrete besparingsmodules te ontwikkelen.

De aandachtspunten 2 (Start vandaag nog met het verduurzamen van woningen) en 3 (zet sterk in op zon-op-dak) hebben we ook al benoemd in de concept zienswijzen die door het college zijn voorbereid. Waarbij punt 2 zal daarbij met name een plek moet krijgen in de gemeentelijke transitievisies warmte. In de concept zienswijze dringen we aan op een regionaal afwegingskader voor bovenlokale warmtebronnen. Voor wat betreft aandachtspunt 3 hebben we in de zienswijze aangegeven dat we voor zon-op-dak

prioriteit willen bij het verdelen van schaarse netwerk capaciteit. En dat we regionale samenwerking missen bij het daadwerkelijk realiseren van zon-op-dak om de diverse hindernissen te overwinnen. Het aandeel zon-op-dak (in de RES-MRE no-regret genoemd) is 14% van het bod van 2 TWh. Dit is een realistische inschatting op basis van het aantal beschikbare en geschikte daken met de op dit moment beschikbare technieken. Het kan best zijn dat het aandeel door innovatie en interessante financiële proposities in de praktijk hoger uit zal pakken. Het risico echter van het nu al te hoog inschatten van het aandeel zon-op-dak is dat dit niet gehaald wordt en dat daarmee het bod van 2 TWh niet gehaald wordt.

De aandachtspunten die betrekking hebben op natuur (o.a. 4. natuurnetwerk Noord Brabant, 5. natuurpanorama's, 6. natuurcompensatie) zijn meegenomen in de planMER en zullen ook een plek krijgen in de keuze van de uiteindelijke zoekgebieden.

Aandachtspunt 7 wordt ook meegenomen in de uiteindelijke locatiekeuze als onderdeel van het netwerkvraagstuk. Daarbij is het welk van belang dat in de keuze van de locaties meer belangen meespelen dan natuur welke bij de BMF centraal staat. De opwekking van wind en in mindere mate zon dicht bij bebouwing scoort voor andere belangen weer minder positief.

De aandachtspunten 8 tot en met 10 zijn vooral tips richting gemeente bij het uitwerken van hun lokale beleid en plannen.

Ik vind het lastig om "onze" RES te vergelijken met die van Hart van Brabant omdat ik die niet ken. Ik heb dus vooral even gekeken naar de reactie van de BMF. Belangrijke verschillen zijn de omvang van de regio (9 versus 12 gemeenten, hoe groter hoe lastiger om er samen uit te komen) en de keuze van Hart van Brabant om naast de energietransitie ook klimaatadaptatie in de REKS te betrekken. De keuze om klimaatadaptatie te betrekken is helemaal aan het begin gemaakt en vormt wat mij betreft wel een belangrijk pluspunt van de REKS. Wanneer ik kijk naar de brief van de BMF aan de REKS-gemeenten dan zie ik bij de pluspunten een aantal zaken terug die ik hierboven ook al heb toegelicht (hoge zon-op-dak ambitie, hoge besparingsambitie).

Vanuit de RES MRE is er ook al gereageerd op de vragen van de BMF. Zie de volgende pagina.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Metropoolregio Eindhoven
040 259 45 94
info@metropoolregioeindhoven.nl
www.metropoolregioeindhoven.nl

Bezoekadres
Raiffeisenstraat 18
5611 CH Eindhoven
Postadres
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

MEMO

Aan	:	Ambtenaren energietransitie MRE
Van	:	Team MRE
Datum	:	23 april 2021
Onderwerp	:	Voorzet antwoorden reactie BMF op concept RES 1.0

Vanuit de BMF is een reactie op de concept RES 1.0 gestuurd naar alle gemeenteraden en colleges in onze regio. In de brief worden 10 aandachtspunten genoemd. Als hulpmiddel hebben we per punt een aanzet voor reactie gegeven om te gebruiken in de gemeentelijke beantwoording naar de BMF.

1. Duidelijke ambitie op besparen
De BMF roept op om een kwantitatieve doelstelling op te nemen voor het onderdeel Besparing en hierin ambitieus te zijn. Energiebesparing is cruciaal in onze energietransitie; de energie die we niet (meer) verbruiken hoeven we ook niet meer op te wekken. Daarom zetten wij als regio primair en maximaal in op besparing. Het is een bewuste keuze geweest om geen getal op te nemen als ambitie voor besparing in de concept RES 1.0. Het besparingspercentage is per individuele woning of bedrijf namelijk verschillend en is achteraf niet te meten in relatie tot de genomen maatregelen. Daarom is ervoor gekozen om geen kwantitatieve doelstelling voor het onderdeel besparing op te nemen in de concept RES 1.0, maar om de besparingsaanpak af te stemmen op zowel de doelgroep, de stakeholders en het gebouw. De RES werkgroep Besparing heeft de besparingsplannen inmiddels verder uitgewerkt in specifieke doelgroepmodules, voor de doelgroepen Wonen (bewoners en woningcorporaties), Bedrijven (kantoren en bedrijventerreinen) en Maatschappelijk vastgoed (ambtelijke huisvesting, onderwijs en sport). Gemeenten kunnen zelf bepalen aan welke modules ze meedoen, aansluitend bij de prioriteiten.

2. Start vandaag nog met het verduurzamen van woningen
De BMF vraagt voor de uitwerking van de lokale Transitievisie warmte vooral aandacht voor participatie en de verduurzaming van woningen en hier ook al mee te starten. Dit kunnen wij geheel onderschrijven.

3. Zet sterk in op zon-op-dak
De BMF pleit voor een daadkrachtige aanpak van zon-op-dak en zon-op-gevels, zodat de druk op het buitengebied beperkt blijft. Dit wordt in de zonneladder in de concept RES 1.0 ook onderschreven. We hebben beoordeeld wat de potentie is van de inzet van zogenaamde no-regret maatregelen. Hierbij is gekeken naar elementen als ligging e.d. De potentie van 0,28 TWh is voor het grootste deel toe te schrijven aan zon op dak, maar deze maatregel kent ook veel belemmeringen. Juist hier willen we een versnelling in teweegbrengen via een gericht actieplan.

4. Bescherm het Natuurnetwerk Brabant
De BMF ziet geen ruimte voor zon- en windprojecten binnen het Natuurnetwerk Brabant. Ook pleit de BMF voor een minimale afstand van 500 meter tussen windturbines en de grenzen van het NNB. We volgen in

de planMER en de concept RES 1.0 voor de toepassing van zonne- en windenergie de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant. Daarin is de bouw van windturbines in natuur uitgesloten, afgezien van hele specifieke Provinciale uitzonderingen binnen het NNB.

5. Bescherm de ongerepte natuurpanorama's

De BMF geeft aan dat de 'natuurpanorama's' behouden moeten blijven. Het betreft het gebied ten zuiden van de A67 (tussen Veldhoven en Lierop) tot aan de Belgische/Limburgse grens, de Peelnatuurgebieden met omgeving, Dommeldal/Het Groene Woud, de zone van natuurgebieden vanaf de Oirschotse Heide in zuidwestelijke richting tot en met De Utrecht/Belgische grens, Cartierheide en ruime omgeving. In het planMER zijn heide- en veenrestantgebieden meegenomen in de beoordeling 'effect op gebruikswaarde'. Deze gebieden worden, onder andere vanwege ongerepte natuurpanorama's, binnen de MRE namelijk beschouwd als waardevol landschap. Hierbij is zicht op windturbines dan ook niet wenselijk. Vanwege de relatief gesloten landschappen die in de MRE te vinden zijn is gemeten met een straal van 2 kilometer.

6. Natuurcompensatie is géén zorgvuldige beleidsoptie

De BMF geeft aan dat natuurcompensatie pas als laatste optie wordt gezien, na 1) schade voorkomen, 2) schade beperken en 3) schade herstellen. In de concept RES 1.0 is opgenomen dat natuurcompensatie wordt gerealiseerd in de aanliggende natuurgebieden. In de RES MRE wordt de door de BMF benoemde benadering onderschreven. Met als toevoeging een stap vóór stap 1: bekijken waar energie-opwekking ten goede kan komen aan natuurontwikkeling. De gemeenten beoordelen graag met behulp van de kennis van natuurorganisaties, zoals een BMF, (1) of en waar energie-opwekking ten goede kan komen aan natuur(ontwikkeling), (2) hoe schade kan worden voorkomen, (3) hoe schade kan worden beperkt, (4) hoe schade kan worden hersteld, (5) waar het ruilen van natuur op de ene plek met de andere plek vanuit het oogpunt van deze natuur van meerwaarde kan zijn.

7. Plaats opwekking en verbruik bij elkaar en wees zorgvuldig met windbossen

De BMF pleit ervoor om te kiezen voor locaties waar opwekking en verbruik van energie zoveel mogelijk bij elkaar liggen. In de route die we volgen om te komen tot een selectie van zoekgebieden houden we ook rekening met criteria vanuit systeemefficiëntie. De afwegingen vinden plaats met behulp van het landelijke afwegingskader, rekening houdende met kwantiteit, ruimtegebruik, systeemefficiëntie en maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak.

8. Neem als gemeente de regie en voorkom een confetti van zon- en windparken

De BMF pleit ervoor dat de gemeente hierin de regie neemt voor de nadere invulling van zoekgebieden vanuit een gedegen gebiedsvisie en de regie niet overlaten aan de markt. Dit kunnen wij onderschrijven.

9. Betrek kennis van lokale natuur- en milieuorganisaties

De BMF roept op om vooral gebruik te maken van de kennis en kunde van lokale natuur- en milieuorganisaties. Ook dit kunnen we onderschrijven.

10. Ga voor natuurpositieve, landschapsinclusieve en multifunctionele energieprojecten

De BMF doet het aanbod om mee te denken, via het delen van goede voorbeelden.